



Jonas Heikkilä, miljöpedagog vid Åbolands naturskola, arrangerar en övning under konferensen Ute är inne.

Tips!

Lär dig mer om utomhusundervisning, sök på "utomhusdidaktik webbkurs" på www.skolverket.se.

Vad erbjuder skolans närmiljö?

Konferensen Ute är inne i Helsingborg i augusti tog upp många olika perspektiv på utomhusundervisning under föreläsningar och olika workshops. Här kommer ett nedslag kring att bedöma kvaliteten i utomhusmiljön.

TEXT: Ammie Berglund, Bioresurs

Det finns mycket att vinna på att flytta ut delar av undervisningen utomhus, exempelvis ökad fysisk aktivitet och fler möjligheter att lära med olika sinnen. Men hur påverkar närmiljöns kvalitet möjligheter till utomhusundervisning?

Två viktiga faktorer

Landskapsarkitekten och forskaren Märit Jansson vid SLU lyfte fram två viktiga faktorer för utomhusmiljöer för barn: rörelsefrihet och variation. Rörelsefrihet handlar om hur lätt det är att ta sig till olika platser och variation om hur platserna ser ut. Barns lek och lärande kan underlättas av att vara i varierade miljöer med höjdskillnader, vatten och växtlighet och både öppna och slutna ytor. Vilka förutsättningar som ges i omgivningen skiljer sig mycket åt mellan olika förskolor och skolor: hur tillgängligheten ser ut till naturmiljöer och hur variationsrik själva skolgården är.

Bedöm skolgården

Skolgårdar med varierande miljöer har ofta fler olika växt-, djur- och svamparter, mer biologisk mångfald. Under en workshop på konferensen visade Jonas Heikkilä, miljöpedagog vid Åbolands naturskola, exempel på hur man tillsammans i klassen kan undersöka sin närmiljö för att göra en bedömning av kvaliteten. Idén kommer från *WWF Naturewatch H* och övningen *Utredningen Gårdens mångfald**, där man ska kryssa för vad man observerar för olika saker i omgivningen. Varje kryss ger ett poäng och ju fler poäng, desto mer varierad miljö.

En god idé är att samlas i mitten av den plats som ska bedömas och sedan dela ut "tårtbitar" av gården till olika elevgrupper att undersöka. Resultaten delas sedan i hela gruppen och diskuteras. Övningen har prövats med elever i årskurs 4–9 med ett digitalt for-

mulär*. Vill man göra detta med yngre elever kan man ta färre frågor och ställa dem "analogt" och barnen kan samla poäng på något annat sätt än digitalt.

Lek och lär om växter

Även om man har en väldigt liten eller enkel skolgård finns det ofta några växter där. Jonas Heikkilä visade också hur man med bildkort på de vanligaste växterna kring skolan kan lära sig namnen på dem på ett lekfullt sätt (se bilden). Dela ut bildkort till eleverna två och två och be dem leta efter den växt de fått. Samlas därefter i en ring runt en vit duk. Läraren kan säga: "Har du en växt som har gula blommor? Vad heter den?" De som har en växt med gula blommor säger namnet på växten och lägger ner sin växt på duken. "Har du en växt med lila blad (känn mot din kind)?" När alla växter ligger på duken får eleverna en siffra mellan ett och sex. Om läraren sedan säger: "Asp två" ska alla som fått siffran två springa ett varv runt ringen och därefter peka på den växt som heter asp.

* Ett digitalt formulär som kan användas finns här: wwf.typeform.com/to/rSHVEDY3. Frågorna kan även hittas i pdf-format genom att söka i en webbläsare på "www.fi. WWF Naturewatch H | stadsnaturen".